

INFORMAČNÝ LETÁK

Sršeň ázijský

Vespa velutina nigrithorax alebo sršeň ázijský čiernohrudý je invazívny druh pochádzajúci z juhovýchodnej Ázie. V roku 2004 bol náhodne zavlečený do Francúzska a rýchlo sa rozšíril do ďalších krajín. V súčasnosti sa vyskytuje v Taliansku, Španielsku, Portugalsku, Nemecku, Belgicku, Holandsku, Spojenom kráľovstve a Švajčiarsku.

Popis druhu

Sršňa ázijského si možno ľahko pomýliť so sršňom európskym. Sršeň ázijský je o niečo menší, hlava, hrud' a časť brucha sú čierne, s úzkym žltým pásom na začiatku bruška a výrazným žltlooranžovým pásom na konci bruška. Nohy má čierne so žltými koncami. Hlava je spredu žltlooranžová a pri pohľade zhora je čierna.

Hrud' sršňa európskeho je pokrytá červenkastými škvrnami. Bruško je žlté s čiernymi pruhmi. Nohy má hnedé. Hlava je spredu žltá a pri pohľade zhora oranžovohnedá.

Sršeň ázijský

Meria asi 3 cm (kráľovná).
Je čierny so žltými nohami.

Sršeň európsky

Meria asi 4 cm (kráľovná).
Je skôr žltlooranžový.

Sršeň ázijský je predátorom rôznych druhov hmyzu vrátane opeľovačov a môže spôsobiť značné straty na včelstvách. Z tohto dôvodu vyvoláva obavy včelárov. V EÚ bol označený za vysoko rizikový cudzokrajný druh z dôvodu ohrozenia pôvodnej biodiverzity. Spôsobuje tiež škody na ovocných sadoch a vinohradoch. Jeho prítomnosť znepokojuje miestne orgány a širokú verejnosť.

Pozorovania

Hniezdo si stavia vysoko v korunách stromov vo výške viac ako 15 metrov, často sú ukryté pod vrstvami lístia a konárov. Hniezda sa bežne vyskytujú aj v blízkosti obytných domov a budov. Sršeň ázijský je aktívny len cez deň. Vývoj robotníčiek trvá pri optimálnych podmienkach približne 30 dní. Kráľovné a samce sa liahnu koncom leta a pária sa na jeseň.

Čo robiť?

Včasná spozorovanie sršňov ázijských a ničenie ich hniezd je najúčinnějšíou metódou na spomalenie ich šírenia. Sršne ázijské často lietajú okolo včelích úľov, kde chytajú včely priamo pri otvore do úľa. Možno ich nájsť aj v ovocných sadoch, kde sa živia sladkou šťavou zo zrelého ovocia.

Ak včelár zistí, že sa v okolí včelnice vyskytujú sršne ázijské, je potrebné prijať tieto opatrenia:

- chrániť vstup do úľov elektickými sieťami,
- umiestniť selektívne pasce,
- udržiavať silné a zdravé včely,
- udržiavať poriadok na včelnici,
- nahlásiť výskyt sršňa ázijského miestnemu včelárskemu združeniu a ŠOP SR.

Vespa velutina v obrannej pozícií.

Hniezdo *Vespa velutina*.

Vespa velutina primárne hniezdo.

Vespa velutina sekundárne hniezdo vo vetvách stromu.

Hlásenie pozorovaní

Ak uvidíte sršňa ázijského, nahláste to
pomocou formuláru na Štátnu ochranu prírody SR
cez systém rýchleho varovania

<http://bitly.ws/wmMi>

Tento informačný leták o *Vespa velutina nigrithorax* vznikol v rámci projektu Vzdelávanie, odborná príprava a budovanie kapacít v oblasti včelárstva a služieb civilnej obrany, ktorý realizuje konzorcium partnerov z Rakúska, Slovenska, Českej republiky a Francúzska a ktorého cieľom je vytvoriť silnú sieť včasného varovania a reakcie na výskyt sršňa ázijského.

Spolufinancované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.

Spolufinancovaný
Európskou úniou

ID 2021-1-SK01-KA220-VET-000033144

Viac: www.blesabee.online

Sledujte výskyt sršňa ázijského

Tento invázny druh sa objavil v Českej republike a v Maďarsku na jeseň v roku 2023. Je tiež možné, že sa jeho výskyt potvrdí aj na Slovensku. Prosíme vás preto o spoluprácu pri sledovaní výskytu tohto nepôvodného druhu sršňa. Nebezpečný je hlavne pre včely a ďalší hmyz.

Včasná informácia o výskyte sršňa ázijského umožní rýchlo reagovať (zlikvidovať hniezdo), a tým sa obmedzí jeho šírenie.

ROZDIELNE POZNÁVACIE ZNAKY

Sršeň ázijský

Meria približne 3 cm (kráľovná).
Vzhľad je viac čierny so žltými nohami.

Čierna hlava a hrud'

Žlté nohy

Výrazne oranžové pásiky na konci bruška, jeden žltý pásik na začiatku bruška

Sršeň európsky

Meria približne 4 cm (kráľovná).
Vzhľad je viac oranžovo-žlto-čierny.

Oranžová hlava a hrud'

Oranžové nohy

Výrazne žlté pásy cez celé bruško

ČO MÔŽETE UROBIŤ

1. Pozorujte svoje okolie.

Priame pozorovanie je zásadné pre správnu identifikáciu sršňov ázijských. **Všimajte si tiež výskyt sršňích hniezd v korunách stromov.**

2. Nahláste podozrivé pozorovania.

Pokiaľ si vo vašom okolí všimnete sršne ázijské alebo ich hniezdo, čo najskôr kontaktujte Štátnu ochranu prírody SR cez formulár dostupný na adrese:

<https://invaznedruhy.sopsr.sk/system-rychleho-varovania/>

Jedine v prípade rýchleho vyhľadania hniezda a jeho odborného odstránenia dokážeme zamedziť ďalšiemu šíreniu tohto druhu u nás.

Oskenuj QR kód
a kontaktuj ŠOP SR

DÔLEŽITÉ

Nepoužívajte pasce.

Pasce predstavujú riziko pre všetky druhy hmyzu, nielen pre sršne ázijské. Prínosom sú len pri odbornom používaní, napríklad pri mapovaní sršňov ázijských a len v miestach, kde už bol sršeň ázijský potvrdený, alebo je tam veľká pravdepodobnosť jeho výskytu.

Spolupracujte, ale sami nezasahujte.

Cieľom je monitorovať výskyt sršňa ázijského na našom území s maximálnym ohľadom na životné prostredie. Pokiaľ nájdete hniezdo sršňov ázijských, sami ho nikdy nelikvidujte. Dôležité je včas nahlásiť jeho výskyt, a to aj keď ide len o podozrenie. O odstránenie a likvidáciu hniezda sa postarajú odborníci podľa vopred stanoveného postupu.

Ďakujeme za spoluprácu a váš záujem podieľať sa na zisťovaní výskytu sršňov ázijských. Veríme, že sa nám tak spoločne podarí predísť šíreniu sršňov ázijských na Slovensku.

Spolufinancované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.